

БУ САҲИФАДА:

- **ХАР ТОЛАСИ ТИЛ-**
- ЛАДАН**
- **ТЕЖАМҚОРЛИК —**
- ТУМАН БОЙЛИК**
- **АЧЧИҚ САБОҚ**
- **ХАМ КУЛАСИЗ,**
- ХАМ КУЯСИЗ**
- **МУРОСАСИЗЛАР**
- СИГНАЛИ**

Шу кунларда пахтазор — жасорат майдонига айланган. Олтин қўлди пахтакорлар қор-ёнгирга қарамай пахтанинг бир граммини ҳам нобуд қилмай териб давлатга топшириш учун курашмоқдалар.

Бекобод районидagi Ленин номи колхозининг Адолат Рўзматова бошлиқ бригада аъзолари 71 гектар ернинг ҳар гектаридан 52 центнердан ҳосил қўтаришди. Илгор бригада коллектив даладаги барча ҳосилни тўла йиғиштириб олиш учун курашмоқда. Суратда: бригада пахтакорлари қўсакларни машинадан ўтказмоқдалар.

А. Мальцев фотоси.



ОҶОРИ ТЎҚИЛМАЙ...

16 хонадонлик йиғиғиға уй. Хали оқори ҳам тўқилмаган. Опонкини бино худди табассум қилиб тургандек. Кўкна бўялган дераза рахланари ала ҳам чирой берган. Хоналарда бўёқ ҳиди аниқ турибди.

Кетма-кет кўч-кўрон ортган машиналар нелиб тўхтайдилар. Болалар чуқурдак кватирда номерларини қидириб нетишади. Катталар эса юктарни тушириб олишга охиқлишади. Шофёрни хурсанд қилган ордер эгаси налитларни шикоятлатиб элиқини очади. О. бу онларнинг ўзига яраша ташти боо. Эо-хотин чамалаб, мебелларни кибкага жойлаштириб, режалаштиришади. Ана шўконео ҳам эшик олдига. Лекин не гадир эшикдан енгилмапти. Бу қандай бўлди? «Разведка» қилиб юган болалар кичиришади: «Дала, ҳо дала! Манави сўда каттагина туркич бор экан, естунли сал суйилса бас, ичкарига кирадилар».

Юқори қаватда кимдир деразани ёнаолмай доғда. Кайсидир хонадондан чиққан аёл зина орасига ёниги кириб қолган боласини

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

БАРАКА № 11(189)

Районимиз пахтакорлари об-ҳаво қийин келган йилда мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатиб, Ватан олдидаги бурчларини шараф билан адо этмоқдалар. Шу кунларда йиғиғуликлар юксак унум билан ишламоқдалар. Бир қатор хўжаликлар йиллик топшириқни зидаси билан адо этди. Айримлари эса планни бажариш олдида турибди.

Хамманинг йиғиғи бир грамм ҳам пахтани қолдирмай йиғиб-териб олишдан иборатдир. Шу кунларда пахтазорларда бўлган ҳар бир киши йиғиғуликлар қандай матонат кўрсатиб ишлайётганлигининг гувоҳи бўлмоқда. Барча жойда техника ва ишчи қучлаги унумли фойдаланилган. Хонорги далада оғир оғир, шу билан бирга ганимат кунлардир. Не машаққатлар билан етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш керак.

Бунинг йиғиғи тушунган миришкорлар кеча-кундуз тиним билмай меҳнат қилиш-япти. Халқ назоратчилари катта хирмон учун курашда олдинги сафларда боришмоқда.

Районимизда 74 та халқ контроли группаси бўлиб, унга 2198 халқ назоратчиси бirlашган. Халқ контроли комитети ҳузурида 7 та штатсиз бўлим тузилган. Комитет томонидан бу йил 75 та турли рейд ва текширишлар ўтказилди. Уларнинг қўчилиғи пахтачиликка бағишланган.

Рейд ва текширишларнинг натижалари район халқ контроли комитетининг йиғиғишларидида қўриб чиқилиб, тегишли рапорлар қабул қилинди. Айбдорларга нисбатан чоралар қўрилди, камчиликларини бартараф этиш юзасидан тадбирлар тузилди.

Илгор тажрибаларини пропайида қилишга эътибор

қучайтирилди. Масалан, август ойда бўлиб ўтган йиғиғиш кун тартибига район партия ва совет органларининг пахта териш мавсумига техникани сифатли тайёрлаш тўғрисидаги қарорларининг қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги масала муҳокама этилди. Текширув кунин 196 терим машинасида 135 таси, 99 кўрак чўш машинасида 52 таси, мавжуд 65 кўрак терим техникасида 19 таси, 885 прицепдан 813 таси сифатли

га киришилди. Бу албатта юқори ҳосил олиш учун замин тайёрлаш йўлидаги айрим ишларимиздан мисоллардир.

Йиғиғиш-терим кампанияси бошлангач фаолиятимизни янада активлаштириш. Чунки, об-ҳаво ҳар йилгидан кўра паст келаятгани кўриниб туради. Ганимат даладан унумли фойдаланиб ҳосилни тез ва соз йиғиб олиш зарур эди. Шу муносабат билан район бўйича пахта йиғиғиш-терим мавсуми

ҲОСИЛ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ

ремонт қилинган аниқланди. «Ленинизм», Ленин номи, «Коммунизм» колхозларида ремонт тўғри ташкил этилганлиги қайд этилди. Шу билан бирга техника ремонтига етарли эътибор бермаётган хўжаликлар таъқид қилинди.

Худди шу ойда хўжаликларнинг қишлоқ хўжалиги зараркунданларига қарши қандай курашаётганлиги ҳам текширилди. Райондаги колхозларда 127 нафар текширувчилар ажратилган, уларнинг сигнали билан минглаб гектар ерда гўзаларга нисбатан ишлов берилганлиги аниқланди. Кўпгина хўжаликларда зараркунданларига қарши кураш яхши йўлга қўйилгани ҳолда, айрим жойларда нисбатан даража-сида эмаслиги аниқланди. Ҳатто «Ленинизм» колхозидида ҳам бир қатор камчиликлар борлиғи маълум бўлди. Хўжалик мутахассислари тезда уларни бартараф этиш-

га бағишлаб кенгайтирилган тадбирлар ишлаб чиқиди. Шу асосда ҳар бир хўжалик халқ контроли группаси ҳам тадбирлар белгиланди. Группа аъзолари шу тадбирларни бажарилиши юзасидан қатъий назорат ўрнатдилар.

Районимизда 9 та колхоз бор. Бу хўжаликларда 30 та қўшмача пост ташкил этилган эди. Пахта йиғиғиш-терим кампанияси даврида бу постлар жуфта яхши ишланди. Улар пахтани тоза ва тез териш, техниканинг бетиғини ишлаш, маданий маншай шараф устида назорат қилиб бормоқдалар.

Хонор хўжаликларда марказлашган кўрак чўшчи участкалари ташкил этилган. Ҳар бир участкада халқ назоратчиси иштирок этади. Улар кўрак узини, уни тезда қувритиб, машинадан чиқариш, пахта пункти ва заводларига узлуksиз жўнатилишини таъминлаш учун ку-

рашмоқдалар. Халқ контроли группасига ҳувилаётган пахтанинг сифатли бўлиши устидан назорат ўрнатилиши вазиаси юктанган. Улар кўрак чўшчи машиналарнинг узлуksиз ва сифатли ишлашини эътиборда тутмоқдалар.

Бу борада «Ленинизм», Ҳамроқул Турсунқулов номи, «Интернационал», «Коммунизм» колхозлари халқ контроли группалари оlib бораётган ишлар намуналаридир, Уларнинг илгор тажри-

баларини оммалаштириб берайлими. Масалан, «Коммунизм» колхозини халқ назоратчилари тез-тез рейд ва текширишлар ўтказиб туришди. Шунинг учун ҳам бу хўжаликда қучлилик пахта топшириши суръати ўсиб борапти.

Халқ назоратчиларимиз йиғиғиш-теримга боғлиқ ҳамма соҳани қамраб олганлар. Яқинда пахта тайёрлаш пунктларига рейдлар ўтказилди, бир қатор камчиликлар аниқланди. «Интернационал» тайёрлаш пунктидида қабул қилинаётган пахтанинг намлиги ва ифлосланган даражаси юқори деб колхознинг 2 тоинадан ортиқ пахтаси уриб қолган. Савдол номи тайёрлаш пунктидида ҳам шундай камчиликлар аниқланди. Бу масала район халқ контроли комитетининг йиғиғишидида муҳокама этилди. Айбдорларга нисбатан чоралар қўрилди.

Районимиз пахтакорлари шу кунгача 33 минг тоинадан ортиқ пахтани ойна-Ватан хирмонига топширдилар. Бундан кейин ҳам суръатини бўшаштирмай Ватан олдидаги топшириқни бажариш учун курашамиз. Шубҳасиз, бунда халқ назоратчилари ўз бурчларини сидқидилдан адо этадилар.

С. ЕМЕЛИН, Янгиёул район халқ контроли комитетининг раиси.

СОЦИАЛИСТИК МУЛК-ДАҲАСИЗ

Совхоз-заводимиз коллектив йиғиғи беш йилликнинг учинчи йиллиги муваффақиятли якуламоқда. Махсуслот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқлар бажариш соҳалар бўйича олтин билан адо этилмоқда. Бу ютуқларда халқ назоратчиларининг алоҳида хиссаси бордир. Улар этиштирилган махсуслотни ҳес-ноб қилмай, давлат оьборларига топширишга, социалистик мулкни муҳофаза қилишга, тежамкорлик режамини қучайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Совхоз-заводда иккита цех халқ контроли группаси ва учта пост ишлаб турибди. Бу группа ва постларга 82 назоратчи бirlашган. Улар ишнинг план асосида ташкил этиб, турли соҳалар бўйича рейдлар ўтказмоқдалар. Аниқсиз, социалистик мулкнинг даҳла-сизлигини сақлашда, давлат план ва топшириқларининг бажарилишини таъминлашда кўп ишлар қилмоқдалар.

Ўтган ойларида 30 га яқин текширув ва реал ўтказиди. Бу текширишларнинг ўн бтасида биз социалистик мулкнинг қандай сақланаётганлигини кўздан кетирдик. Олтинга текширув якуни совхоз маъмурияти ва бешта текширув якуни эса партия комитети йиғиғишларида муҳокама қилинди.

Текширувларнинг бири 10-бригада далаларида ўтказилди. Унда ток учун қилинган ишлар сўйларнинг

қўчилиғи турли томонларга ташиб кетилганлиги, сим сўйлар узоқлигини аниқланди. Натижада беш токларнинг қўчилиғи нобуд бўлган эди. Назоратчилар ҳисоб-китоби бўйича бундан совхоз 264 сўмлик зарар кўрган эди. Текширув якуни совхоз маъмурияти эътиборига ҳавола қилинди. Дарҳол директорини буйруғи чиқиб, қўрилган зарар ўз вазиасига, масъулиятсизлик билан қараган кишилардан ўчидириб олинди.

Теплицаларда ўстирилаётган лимон ҳосилини тўла сақлаб қолиш мақсадида назоратчилар яна бир рейд ўтказдилар. Улар бу текширувда ҳар бир тул лимон ҳосилини чамалаб чиқдилар. Бундай текширувлар илгари ҳам бўлган эди. Улар бор ва узумзорлар ҳосилини тўла сақлаб қолиш учун зималар қилинаётганлиги билан қизиққан эдилар. Ҳшанда етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олиш ва топширишда бир қатор чалкашлардан бўй берганлиги аниқланди. Текширув якуни партия комитетидида муҳокама қилиниб, бош вивокни Соатон социалистик мулкни сақлашга хўжасизларча муносабатда бўлганлиги учун ўз вазиасидан четлаштирилди.

Биз қишлоқ хўжалик техникаси ва механизмлар, чорва моллари ва минерал ўғитларни намунали сақлаш устидан ҳам алоҳида назорат ўрнатганимиз. Давлат мулкнинг талон-тарож қилувчи

Ҳамроқул Турсунқулов номи, «Интернационал», «Коммунизм» колхозлари халқ контроли группалари оlib бораётган ишлар намуналаридир, Уларнинг илгор тажри-

Маълумки, бу йил об-ҳаво оғир келди. Йиғиғиш-терим мавсуми аввалги йилларга нисбатан бироз чўшилди. Шу муносабат билан колхозчилар ва ердамчиларга маданий-маншай хизматини янада яхшилаш масаласига ҳам эътибор қучайтирилди. Бу масала ҳам район халқ контроли комитетининг йиғиғишидида муҳокама этилди. Маълум бўлишича, пахта йиғиғиш-терими даврида пахтакорларга юзга яқин концерт кўрсатилган, юздан ортиқ лекция ўқилган. Мавжуд иккита маданий уйи, 16 та қишлоқ ва колхоз клуби, иккита автоклуб тез-тез дала шийпонларида бўлмоқда. Район матлубот жамияти томонидан дала шийпонларида сотувчилик магазинлар ташкил этилган. Колхозчилар учун керакли бўлган моллар ўз вақтида келтириб турилибди. Шу билан бир қаторда айрим камчиликлар ҳам борлиғи аниқланди. Чунки, Жданов номи, «Ленинизм», Ленин номи колхозларида савдо тоқчалари яхшибача кунлари бозорларга мол олиб бориш билан овор бўлиб қолаётгани маълум бўлиб қолди. Йиғиғишда тегишли қарор қабул қилинди. Шу кунларда пахтакорларга маданий-маншай хизмат яна ҳам яхшиланиб бормоқда.

Районимиз пахтакорлари шу кунгача 33 минг тоинадан ортиқ пахтани ойна-Ватан хирмонига топширдилар. Бундан кейин ҳам суръатини бўшаштирмай Ватан олдидаги топшириқни бажариш учун курашамиз. Шубҳасиз, бунда халқ назоратчилари ўз бурчларини сидқидилдан адо этадилар.

С. ЕМЕЛИН, Янгиёул район халқ контроли комитетининг раиси.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

ЖИДДИЙ СИНОВ ФАСЛИ

Биринчи қор қўчилиғини шошириб қўйди. Илгор корхоналар биринчи қор арафасидақ қиш тайёргарлигини кўриб қўйишган эди. Лекин тайёргарлиги йўқ ташкилот ва корхоналарнинг раҳбарлари эса ичдан эил кетгиди. Ҳша кезларда халқ контроли группаларининг назоратчилари обастинидаги 45 та корхона ва ташкилотнинг қишга қандай ҳозирлик кўрганлигини текширувдан ўтказишди. Шу текширув давридада кўпгина нуқсонлар маълум бўлди.

Олмалиқ ТЭЦида қиш мавсуми олдида бир талай ишларни бажариш мўлжалланган эди. Лекин белгиланган вазиалар қозғода қолиб кетди. Қозонлар, конденсат насослар ремонтни тўғалланмади. Энергия-қучланги ускуналари ўрнатилган бино киши шариотига тежаб-тераб фойдаланиш бўйича ҳам кўза кўринадиган мослашмади. Бу энергия-энергетика ресурсларидан тежаб-тераб фойдаланиш бўйича ҳам кўза кўринадиган мослашмади. Энергоресурслар сарфёғи устидан назоратнинг бўлиши натижадада ўтган ойларида 1300 тоннадан кўпроқ шартли ёнғил ортиқча исроф бўлди.

Шундай аҳволин Чирчиқ бирлашган қозонхоналар дирекцияси ишнда ҳам кўрини мумкин. Шу йилининг иккинчи кватрлида дирекция бўйича 18,3 минг киловатт-соат электр энергияси ортиқча сарф бўлган эди. Лекин корхона раҳбарлари ўз айбдорлини ёпиш учун 15 минг киловатт соат электр энергияси иқтисод қилинган деб ёлғондан рапорт беришди. Текширув давридада қўбўйма-чиларнинг сирин очилиб қолди. Қозонлар, иссиқлик тармоқлари ремонтдан чиқариламанлиги маълум бўлди.

Калинин районидида «Партия XX съезди» колхозидида ўтказилган текширув давридада нефть маҳсулотларидан фойдаланишда бир қатор нуқсонлар борлиғи аниқланди. Енигли обмоборхонасида контрол-ўлчов приборлари йўқ, Енигли сақланадиган жойлар ўрналмаган. Идишлардаги бензин жуғрафалардан ёпиб ётибди. Шундай сабаблар билан ўтган ойларида 5 тоннадан кўпроқ нефть маҳсулотни исроф бўлди. Бундан ташқари бензин машина бақларига чеклаб қўйилган учун ҳам унинг бир қисми бўланиб кетаяпти. Область халқ контроли комитети ўз йиғиғишда колхоздаги бу хўжасизлигини қатъий қоралади ва бош ижнер А. Асомовга ёлғовор эълон қилди.

ҚЎЗБЎЯМАЧИЛАР ИЗЗА БЎЛДИ

«Ташаготхолокпром» бирлашмаси корхоналари шу кунларда доллар даламлари бошдан кечирмоқда. Тайёрлов пунктларининг қўчилиғида йиғиб олинаятган ҳосилни беғўтов қабул қилиш учун бригада методи жорий қилинган.

Умуман тайёрлов пунктлари бу йилги мавсумга яхши ҳозирлик қўрди. 30 классификатор, 115 лаборт қайтадан тайёрланди. Лаборатория хоналари кенгайтирилди. 77 та прибор ўрнатилди, пахта намуналарини олиш ва сақлаш учун 830 та банка тайёрланди. Механизм воситалари ўз вақтида ремонтдан чиқарилиди.

Назоратчилар яқинда тайёрлов пунктлари бўйлаб рейд ўтказганларида шу ютуқлар билан бир қаторда ҳосилни қабул қилиб олишда йўл қўйилаётган нуқсонларни аниқладилар. Бир қатор тайёрлов пунктларида ҳосилнинг «намлиги ва ифлослиги учун» деб пахтанинг катта қисми чеғириб олинмоқда. Бундай нуқсон Галаба районидидаги Солдатское тайёрлов пунктидида кўпроқ кўзга ташланди. Текширув ўтказилган кунин Кирон номи колхоздан келган пахта ҳосилининг салкам 20 проценти чеғириб олинди. Контрол анализда эса 4110 килограмм пахта ортиқча чеғириб олинганлиги маълум бўлди.

Бўка районидида Ровот тайёрлов пункти ҳодимлари колхоз ва совхозларнинг пахтасидан уриб қолганда савд бошмача йўл тутмоқдалар. Товаришусе Мусурмонқулов билан лабортант Жўраева «Партия XX съезди» колхозидан келган ҳосилни анализ қилмай ўтказиб юбордларда, кейин журналга қўйилганлиги истаган рақамин ёзиб қўйдилар. Бу йўл билан улар 13 процентдан кўп пахтани ортиқча уриб қолдишди.

Область халқ контроли комитетининг бўлиб ўтган йиғиғишда пахта ҳосилини тайёрлаш ва тозалаш-қуришти цехлари ишнинг яхшиланганга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди. Ўз вазиасига сомуққонлик билан қараётган кишилар эса жиддий жазоландилар.

ХИЗМАТ ҲАҚИ НЕЧА ПУЛ?

Областимиз меҳнатқашларига кўрсатилган маншай хизмат кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Учинчи беш йилликнинг ўтган даври мобайнида аҳолига кўрсатилган хизмат ҳажми 2,8 марта, шу жумладан, қишлоқ жойларда 3,4 марта кенгайди.

Умумий кўрсаткичлар яхши бўлса-да, аммо айрим корхоналарнинг коллективлари ҳамон хизмат маданиятини яхшилашда, план ва топшириқларини бажаришда орқанда қолмоқдалар. Беш йилликнинг ўтган даври ичиди 9 та корхона планни бажаролмай қолди. Ўтган ойларида биргина Олмалиқ шаҳар маншай хизмат кўрсатиш-комбинати планга ёлсбатан 40 минг сўмлик кам иш қилди. Янгиноб шаҳар, Коммунист ва Янгиёул район маншай хизмат кўрсатиш комбинатлари ҳам йил сайин орқанда қолмоқдалар. Планлаштирилган 19 хил хизматнинг 9 хил бўйича планлар доимо бажарилмай қолляпти.

Назоратнинг бўлиғи натижадада бир қатор корхоналарда хизмат ҳақи ошириб ёзилмоқда. Биргина Чиноз район маншай хизмат кўрсатиш комбинати бажаришган ишлар учун одамлардан қўшмача равишда 11,5 минг сўн олди. Олмалиқ шаҳар, Чиноз, Калинин, Тошкент район маншай хизмат кўрсатиш комбинатларида фото-хизмат учун оширилган нархлар белгиланган.

Назоратчилар текширув давридада яна бир қатор нуқсонларни очиб тапладилар. Уларнинг текширув бу соҳадаги ишнинг маълум даражада яхшиланганга ердан берди. Область маншай хизмат кўрсатиш бошқармаси назоратчилар сигнали асосида Олмалиқ ва Бекобод шаҳарлари маншай хизмат корхоналари ишнинг яхшилан юзасидан конкрет тарбирларни белгиланди. Жойларда хизмат нархи ва тариф устидан бўш назорат ўрнатилганлиги ва планларнинг бажарилишини таъминлашда сустнашлик қилётганлиги учун бошқарма бошлиғининг ўринбосари Ивановага аялговор эълон қилинди.

дана 150 сўмга ошкхона учун шифаф сотиб олди. Шунда ойна аъзоларини анча қувонинди. Байрамга мунособ савта эдида у.

Лекин қувончининг узоққа чўзилмади. Шифаф ўрната олмай хунобимиз чиқди. Олдидаги эшиклардан бири-бирига илпсашмайдилар. Бирини банд, бири паст. Ойналар ҳам бўрга турибди. Икки ени очиб, Ўртаси ҳам бири-бирига ёпишмайдилар. Худлас, шифафни апақага келтира олмади. Шунда ошкхона мебелти чиқараётган корхона раҳбарлари номига котириб бир хат ёзмақчи бўлди. Лекин байрам арафасида уларнинг нафийатини бўзишни ўзининга эл қўрмади.

Хамма жойда сифат учун кураш бораётган ҳозирги пайдада шундай мебелларнинг сотишга чиқарилаётганлиги бизни аяблантади. Наҳотки, техника контроли бўлими ҳодимлари кўзини қандайдир йўллар билан боғлаб қўйишган бўлишса?!

М. БАХИРОВА, Бекобод шаҳри.

Улғур Октябрьнинг 61 йиллик байрами арафасида шаҳримиздаги мебел магазини

республика халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ҚУВОНЧИМИЗ СЎНДИ

Улғур Октябрьнинг 61 йиллик байрами арафасида шаҳримиздаги мебел магазини

республика халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ҚУВОНЧИМИЗ СЎНДИ

Улғур Октябрьнинг 61 йиллик байрами арафасида шаҳримиздаги мебел магазини

республика халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ҚУВОНЧИМИЗ СЎНДИ

Улғур Октябрьнинг 61 йиллик байрами арафасида шаҳримиздаги мебел магазини

республика халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ҚУВОНЧИМИЗ СЎНДИ

Улғур Октябрьнинг 61 йиллик байрами арафасида шаҳримиздаги мебел магазини

республика халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ

ХИЗМАТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!



БУ СИЗ УЧУН ФОЙДАЛИ

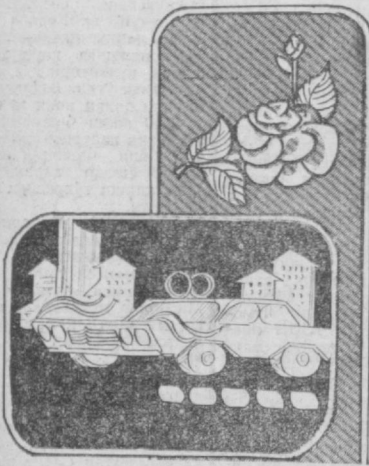
Сиз автомобиль, мотоцикл, мопед, мотороллер сотиб олдингиз. Дам олиш кунлари сиз оилангиз билан шаҳар чеккасида дам олишингиз, жонанон ўлна бўйлаб отпуссида сайрга чиқшингиз мумкин. Аммо кўча ва йўлларда транспорт қатнови йилдан-йилга тизилмоқда, тезлик ортмоқда, бу эса транспорт ҳодисаларининг кўпайишига олиб келади.

Транспорт воситалари ҳақида кўнгил тўқ бўлиши учун уни страхование қилишни тавсия этамиз. Бундай шартнома бир йилга икки ойдан эки 11 ойгача муддатга тузиш мумкин. Транспорт воситасини ундан қанчалик фойдаланганига қараб ўз қиймати даражасида страхование қилиш мумкин. Страхование тўлови страхование суммасининг миқдорида боғлиқ. Страхование баҳоси қанчалик кўп бўлса, ундан ундириладиган тўлов шунчалик кам бўлади. Мисол учун, автомобиль 50 сўмга страхование қилинган тақдирда бир йиллик тўлов страхование суммасининг 3 процентини ташкил этади. 3 минг сўмга страхование қилинганда эса—1.5 процентни ташкил этади. Мотоцикли 20 сўмга страхование қилинганда бир йиллик тўлов страхование суммасининг 2 процентини, 800 сўмга страхование қилинганда эса атиги—1 процентни ташкил этади.

Транспорт воситасини страхование қилдирган шахсларга, агар улар икки йил сурункасига аварияга йўл қўймаган бўлса, янги шартнома тузиш вақтида ундириб олинмаган тўлов суммасининг 10 процентини ҳажмида скидка берилди. 3 йил ва ундан ортиқ муддатга эса—15 процент.

Страхование шартномаларини Госстрах агентини чақирган ҳолда яшаш жойида эки иш жойида расмийлаштириш мумкин.

Тўловларни бухгалтерия ва яшаш жойи орқали нақд пулсиз эки страхование агентига нақд пул билан тўлаш мумкин.



ҲАЁТНИНГ АРАЛАШ СТРАХОВАНИЕСИ

ШАХСНИ СТРАХОВАНИЕНИНГ ЭНГ КЎП ТАРҚАЛГАН ТҮРЛАРИДАН БИРИ ҲАЁТНИНГ АРАЛАШ СТРАХОВАНИЕСИДИР

Ҳаётнинг аралаш страхованиеси шартномалари 16 ёшдан 65 ёшгача бўлган СССР граждандари билан 5, 10, 15 эки 20 йил муддатга тузилади. Аммо страхование муддати охирида унинг эки 70 дан ошмаслиги керак.

Страхование гувоҳномасида кўрсатилган страхование суммаси қуйдаги ҳолларда тўланади:

страхование муддати тугаганда; лат ейиш, ярадор бўлиш, куйиш, совуқ уриш, сунж синиш, заҳарли ўсимликлар, химиявий моддалар эки сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотларидан қаттиқ оғриш ҳақида; баҳорги—ёзги энцефалит эки полиомиелит билан оғриш натижасида умумий меҳнат қобилиятини тўла йўқотганда; страхованиени вафот этганда.

Агар страхование шартномаси «Б» тарифи бўйича тузилган бўлиб, страхование қилдирувчи умумий меҳнат қобилиятини йўқотган тақдирда тўланиши лозим бўлган страхование суммаси икки баравар кўпаяди.

Агар страхование шартномаси «Б» тарифи бўйича тузилган бўлса, страхованиени бахтсиз ҳодиса натижасида умумий меҳнат қобилиятини йўқотган тақдирда тегишли сумма икки марта кўп тўланади.

Ҳаётнинг аралаш страхованиеси бўйича страхование ҳодисаси юз берганда страхование эки унинг томонидан тайинланган шахсга қилинган сумма тўланади. Бунда давлат соҳиба таъминоти бўйича унга тўланадиган сумма ва зарарни қоплаш тартиби билан тўланган сумма бундан истиснодир. Страхование шартномаси биринчи вазос тўлангандан сўнг қўлга кирлади.



ЗАРАРНИ ҚОПЛАЙДИ



Чорва моллари масалан, ёғин, портлаш, лани уриш, электр токи таъсири, офтоб эки иссиқ уриш, зилзила, тошқин, ўқирлиш, бўрон, қаттиқ шамол, дўл, йиртилч ҳайвонларнинг ҳужуми, заҳарли ўсимликлардан тасодифан заҳарланиш, илон эки заҳарли ҳашаротларнинг қанқилишидан ўлса, ҳайвонлар чўқча, транспорт босиб кетса, дарага қўлаб тушса эки бошқа жароҳатлардан ноубуд бўлса, шунингдек, мутахассис ветеринар кўрсатмасига биноан мажбурий сўйилган тақдирдагина тўланади.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР! ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ҲАЙВОНЛАРИНИ ИХТИЁРИ СТРАХОВАНИЕ ҚИЛИШ ШАРТНОМАЛАРИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ТУЗИНГ ВА ИЛГАРИГИЛАРИНИ ЯНГИ МУДДАТГА ТИКЛАНГ!

Страхование тўловларини иш жойи бухгалтерияси орқали нақд пулсиз эки страхование агентига нақд пул билан тўлаш мумкин.

БОЛАЛАР СТРАХОВАНИЕСИ

Ёш болалар — оз ташвиш, катта болалар — кўп ташвиш деган нақдда катта мазмун бор. Оилада кичкинтойлар бўлса қувончлидир. Уларга ғамхўрлик қилиш ҳам ёқимли, ҳам сермашаққатлидир.



Госстрах ота-оналарнинг ўз болаларига ғамхўрлик қилишларидаги ишларнинг бир қисmini ўз устига олади.

Болаларни страхование қилишдан мақсад—болаларнинг ота-оналарига оғина ойлик вазоси билан уларга маълум бир жамғарма яратишдир. Бу жамғарма страхование муддати тугагач, йигитга эки қизга тўланади.

Болалар страхованиеси шартномаларини қанчалик тез тузсангиз, ойлик вазоси ҳажми шунча кам бўлади. Страхование шартномасини тузиб тўплаган жамғарманинг фарзандингиз мустақил ҳаётга қадам қўётганда жула лозим бўлиб қолади.

Страхование шартномаларини 300, 500 эки 1000 сўмга тузиш мумкин. Страхование муддати ариза берилган кундаги боланинг ёши билан—18 ёш ўртасидаги тафовут билан белгиланади. Масалан, бола 8 ёшдан катта бўлмаса шартномани қисқартирилган муддатга—10 йилга тузиш мумкин. Ҳар ойлик страхование вазоси боланинг ёши ва страхование суммасига боғлиқ.

Страхование шартномаларини фақат ота-оналарига эмас, балки боланинг бошқа қариношлари ҳам тузишлари мумкин.

Госстрах органлари страхование муддати тавом бўлгандан сўнг шартномада кўрсатилган страхование суммасини эки страхование қилинган боланинг бахтсиз ҳодиса натижасида соғлиги қаттиқ зарарланганда, оғир касалланганда унинг бир қисmini тўлайди. Бундан ташқари страхование қилдирувчига 200 сўм нафақа берилди ва ҳамма тўланган вазослар қайтариб берилди.

Страхование вазослари нақд пулсиз эки страхование агентига нақд пул билан тўланиши ёхуд Госстрах агентини томонидан берилган махсус расчёт лафтарчаси бўйича омонат кассасига тўланиши мумкин.

БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАРДАН СТРАХОВАНИЕ

Бахтсиз ҳодиса натижасида меҳнат қобилиятини йўқотган ҳар бир киши страхование шартномасини тузган бўлса, ГОССТРАХ органларидан моддий ёрдам олади.

Давлат страхование органлари 16 дан 70 ёшгача бўлган ишчилар, хизматчилар, қолхўнчилар, студентлар ва уй беклари билан бир йилдан беш йилгача муддатга бахтсиз ҳодисалардан страхование шартномалари тузади.

Страхование суммаси эки унинг тегишли қисми страхование қилдирувчи қуйдаги бахтсиз ҳодисалар натижасида умумий меҳнат қобилиятини тўла эки қисман йўқотганда тўланади:

жароҳатланганда (лат ейиш, ярадор бўлиш, сунж синиш, куйиш, совуқ уриш, электр токидан ва йиқилишдан шикастланиш);

заҳарли ўсимликлар, химиявий моддалар ва сифатсиз озиқ-овқат маҳсулотларидан тасодифан қаттиқ оғриб қолганда; баҳорги-ёзги энцефалит эки полиомиелит билан оғриганда, шартномада кўрсатилган шундай ва шунга ўхшаш сабаблардан вафот этганда.

Страхование вазоси ҳажми страхование суммасига боғлиқ бўлиб, хизматчилар, ўқувчилар ва уй беклари учун—бир йилга ҳар юз сўмдан 25 тийин, қолхўнчилар, ишчилар ва баъзи касб эгалари учун—50 тийин, шоферлар учун—80 тийин, химия ва тоғ-кон саноати ишчилари учун 1 сўм 20 тийин.

Уч йил ва ундан ортиқ муддатга шартнома тузилганда 5 процентдан 15 процентгача ҳажмида вазосдан скидка қилинади. Страхование вазосини иш жойидаги бухгалтерия орқали нақд пулсиз эки нақд пул билан бевосита Госстрах агентига тўлаш мумкин.

НИКОҲ-ШОДИЁНА СТРАХОВАНИЕСИ

Унинг асосий мақсади 2 ёшдан 15 ёшгача бўлган болаларнинг ота-оналари ва қариношларига муайян жамғарма тўплаш ва страхование муддати тугагач ва қайд қилинган никоҳ арафасида йигит ва қизга тўлаш учун ёрдам беришдир.

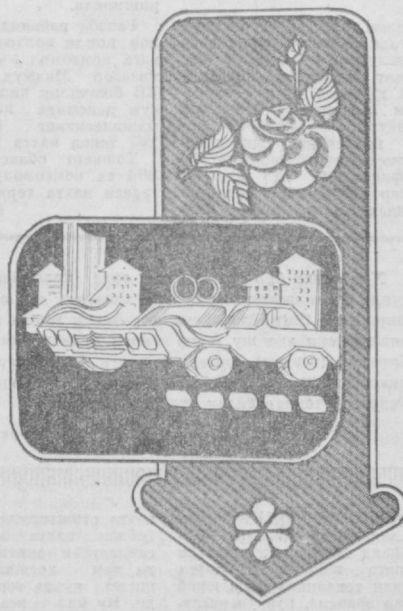
Бу жамғармалардан уй-ўрғор буюмлари, кооператив квартира сотиб олиш эки келин-куёвнинг саёҳатида фойдаланиш мумкин. Страхование қилинган болалар 25 ёшгача никоҳланмаса; страхование суммасига 15 процент қўшиб берилди. Страхование суммасининг миқдори страхование тузаётган шахс билан страхование органлари ўзаро келишилган миқдорда (камиди 300 сўмгача) страхование шартномаси тузилиши мумкин.

Болаларнинг соғлиги ёмонлашса эки шартнома қондаларида кўрсатилган ҳодисалар натижасида бола касалманд бўлиб қолса, у ҳолда бу бола страхование қилинган ҳисобланади.

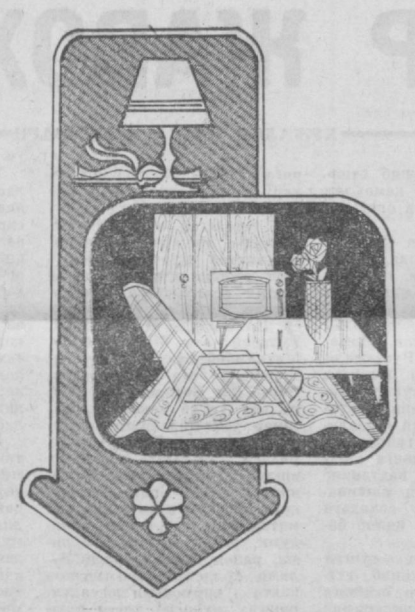
Страхование суммаси шартнома муддати тугагандан сўнг, вазосларнинг ҳаммаси тўлиқ тўланган эки тўланмаганлигидан қатъий назар, (бола ҳалок бўлганда ҳам) қайтариб берилди.

Никоҳ-шодиёна страхованиесини 20 ёшдан 67 ёшгача бўлганлар (оталар, оналар, буви, бобо, хола, амаки, катта акалари ва оналари) тузишлари мумкин.

Страхование вазосларини нақд пулсиз иш жойи бухгалтерияси орқали эки страхование агентига нақд пул билан тўлаш мумкин.



АГАР ШАРТНОМА ТУЗГАН БЎЛСАНГИЗ...



Сиз янги квартира олдингиз. Уни замонавий мебеллар билан жиҳозлашга, севган китобларингизни, гиламлар, телевизор, ҳолидлик, кир ювиш машинаси, зарур уй-ўрғор предметлари сотиб олишга жула кўп меҳнат ва вақт сарфлагансиз.

Афсуски, ҳали кўнчилиқ қандайдир тасодиф ҳодиса—ёғин, иситиш системасидаги авариялар мол-мулкка зини етказиши мумкинлигини эътиборга олмайд.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР! УИ ЖИҲОЗЛАРИНИ СТРАХОВАНИЕДАН ЎТКАЗИШ СИЗ УЧУН ФОЙДАЛИДИР

Госстрах белгиланган шартномага кўра етказилган зарарни қоплаш учун страхование суммаси миқёсида пул тўлайди. Уи жиҳозларини исталган нархда страхование қилиш мумкин, аммо у буюмнинг ҳақиқий қийматидан ошмаслиги лозим. Шартнома 2 ойдан 11 ойгача ва бир йилдан 5 йилгача муддатга тузилади. Тўловлар бир йилга страхование қийматининг қар 100 сўмга 10 тийиндан 25 тийингача ҳажмида тўлаб берилди. Бунда яшаш жойи ва мол-мулкни сақлашдан буюмнинг ёнганга қилинган ҳисобга олинади.

Қишлоқ жойларда қар 100 сўмдан 15 тийиндан 30 тийингача тўланади.

Уч йил ва ундан ортиқ муддатга страхование қилинган тақдирда тўлов қийматининг 10 процентини ҳажмида скидка берилди.

Шартномани яшаш жойи эки иш жойидаги Госстрах инспекцияси ва страхование агентликларидан тузиш мумкин.

ИМОРАТЛАР СТРАХОВАНИЕСИ

Агар Сиз шахсий уйга, дачага эки гаражга эга бўлсангиз, албатта иморатлар страхование шартномаларини тузинг.

Ёғин, портлаш, янги уриш, сув тошқини, зилзила, бўрон, довул, жала, дўл, қулаш, силжиш, тўсатдан ер ости суви чиқиб кетиши, қалин қор ёғиши, сел келиши, иситиш системалари, водопровод ва канализация тармоқларининг аварияга учрашдан қурлишлар ноубуд бўлса эки яроқсиз қолга кетса, страхование шартномасига мувофиқ Давлат страхование органлари давлат чакана савдо баҳосига биноан етказилган зарарни тўлайди.

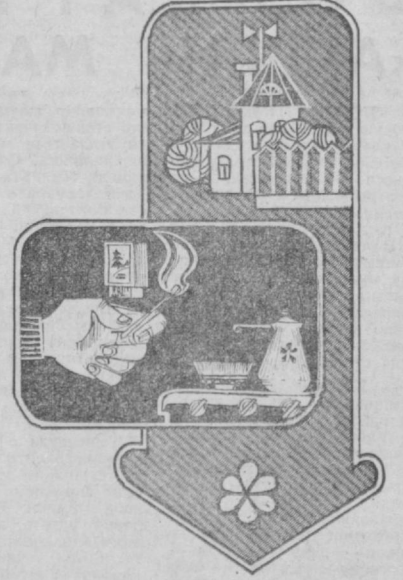
Иморатлар страхованиеси шартномалари бир йилга тузилади.

Страхование тўловлари қар 100 сўм страхование суммаси учун бир йилга шаҳарда 50 тийин, қишлоқ жойларида 70 тийин.

Страхование тўловларини иш жойингиздаги бухгалтерия орқали нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан эки страхование агентига нақд пул билан тўлашингиз мумкин.

Страхование муддатингиз тугаётган бўлса, янги муддатга яна шартнома тузишни унутманг.

Страхование шартлари билан Госстрах район (шаҳар) инспекцияларида эки Госстрах агентини орқали танишиш мумкин.



ГОССТРАХ МУАССАСАЛАРИНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОН НОМЕРЛАРИ:

ТОШКЕНТ ШАҲАР — Пролетарская кўчаси, 4. Телефонлар: 33-54-73, 33-59-85.
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ — Тошкент шаҳар, Байнал минал кўчаси, 53. Телефонлар: 78-22-23, 78-41-67.
СИРДАРЕ ОБЛАСТИ — Гулистон шаҳри, Совет кўчаси, 62. Телефонлар: 21-27, 2-36-45.
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ — Фарғона шаҳри, Карл Маркс кўчаси, 35. Телефонлар: 4-38-03, 4-37-13.
АНДИЖОН ОБЛАСТИ — Андижон шаҳри, Советлар уйи. Телефонлар: 5-37-33, 5-22-81.
НАМАНГАН ОБЛАСТИ — Наманган шаҳри, «Ок-

тябрь 25 йиллиги» кўчаси, 56. Телефонлар: 6-21-20, 6-29-60.
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ — Самарқанд шаҳри, Советская кўчаси, 59. Телефонлар: 3-16-05, 3-17-95.
БУХОРО ОБЛАСТИ — Бухоро шаҳри, Низомий кўчаси, 6. Телефонлар: 3-26-03, 3-33-70.
ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТИ — Қарши шаҳри, Советлар уйи (4-қават). Телефонлар: 64-23, 35-09.
СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ — Термиз шаҳри, Фестивальная кўчаси, 6. Телефонлар: 33-83, 31-81, 31-56.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ — Урганч шаҳри, Советлар уйи. Телефонлар: 36-02, 36-07.
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР — Нукус шаҳри, Татибова кўчаси, 43. Телефонлар: 36-25, 36-23.
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ — Жиззах шаҳри, Тихий переулок, 29. Телефонлар: 21-81, 21-92.
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ БОШ БОШҚАРМАСИ — Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4. 4-қават, 2 ва 3-қаватлар. Телефонлар: 4-17, 33-81-59, 33-78-80, 33-34-37, 33-40-85, 33-34-83, 33-33-75.